

SBÍRKA

Interních aktů řízení ředitele Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje

Ročník: 2019

V Brně 19. 12. 2019

Částka: 114

OBSAH

Část I. 114. Pokyn ředitele Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje (dále jen „HZS JmK“), kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků HZS JmK na rok 2020.

plk. Ing. Jiří Pelikán
ředitel HZS Jihomoravského kraje

IV. 1 Všeobecné zaměření pravidelné odborné přípravy

Pravidelnou odbornou přípravu členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků (dále jen „dobrovolná jednotka“) řídí, organizuje a ověruje její velitel. Cílem této odborné přípravy je prohloubení znalostí a praktických dovedností hasičů, které jsou požadovány pro výkon zastávané funkce, aby mohli plnit standardní úkoly stanovené dobrovolné jednotce. Je vhodné, aby se u dobrovolné jednotky prováděl teoretický i praktický výcvik pravidelně v průběhu celého roku s přihlédnutím k místním podmínkám a předurčenosti této jednotky. Požadavky na znalosti a dovednosti hasičů stanovují normy znalostí hasičů⁷.

V rámci teoretické přípravy je třeba se v potřebném rozsahu seznámit s ustanoveními vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb. (dále jen „vyhláška o jednotkách PO“), vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., a vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Je nutné v potřebném rozsahu znát Bojový řád jednotek PO, očekávané zvláštnosti, nebezpečí a bezpečnostní

⁷ Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR č. 54/2013 ze dne 19. 12. 2013, kterým se stanovují normy znalostí hasičů.

zásady stanovené u zásahů standardně prováděných dobrovolnou jednotkou.

V rámci ověření výcviku je třeba provádět bojová rozvinutí podle Cvičebního řádu jednotek PO - technický výcvik, procvičovat řízení požárních automobilů se zvláštním výstražným zařízením modré barvy a používání věcných prostředků požární ochrany v rozsahu stanoveném v § 37 odst. 2 písm. a) až d) vyhlášky o jednotkách PO. V rámci prohloubení pravidelné odborné přípravy a zvýšení akceschopnosti dobrovolné jednotky uskutečnit nejméně jedno taktické cvičení dobrovolné jednotky, organizované ve správním obvodu obecního úřadu za účasti orgánů obce.

U dobrovolných jednotek kategorie JPO II, které již naplňují podmínky akceschopnosti i organizace výkonu služby podle Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 50/2007, kterým se stanoví zásady pro výkon služby a odměňování členů jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí, je třeba pomoci velitelům těchto jednotek tak, že HZS krajů umožní na územně příslušných stanicích HZS krajů odbornou přípravu formou výcviku celé dobrovolné jednotky v minimálním rozsahu 40 % (16 hodin) celkové roční doby pravidelné odborné přípravy této jednotky. Odbornou a fyzickou přípravu osob vykonávajících službu v dobrovolných jednotkách jako svoje zaměstnání je třeba přizpůsobit zásadám stanoveným profesionálním hasičům a funkčnímu zařazení.

K procvičení vybraných druhů bojových rozvinutí a k podpoře zdravé soutěživosti se doporučuje organizovat pro dobrovolné jednotky ze strany HZS kraje a ve spolupráci s občanskými sdruženými působícími na úseku požární ochrany (dále jen „občanská sdružení“) místní soutěže ve speciální tělesné přípravě s prvky bojového rozvinutí. Tyto místní soutěže je výhodné organizovat podle hasebních obvodů jednotlivých stanic HZS kraje nebo jako doplňkovou disciplínu místních kol požárního sportu.

V rámci speciální tělesné přípravy se doporučuje organizovat ve spolupráci s HZS kraje a občanskými sdruženými soutěže v požárním sportu v kategorii dobrovolní hasiči. Občanská sdružení mohou pro tento účel získat státní dotaci na organizaci místních (okresních), krajských (regionálních) kol a mistrovství v požárním sportu.

IV. 2 Témata pravidelné odborné přípravy

Témata pravidelné odborné přípravy členů dobrovolné jednotky stanoví velitel jednotky v souladu se všeobecným zaměřením pravidelné odborné přípravy, normou znalostí hasičů a s přihlédnutím k předurčenosti dobrovolné jednotky v systému plošného pokrytí. V potřebném rozsahu je nutné doplnit také témata, stanovená MV-generálním ředitelstvím HZS ČR na příslušný kalendářní rok. Cíle pravidelné odborné přípravy témat stanovených podle výše uvedených zásad blíže specifikují tzv. TEZE odborné přípravy pro funkci hasič, č. j. PO-1331/IZS-2003, uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra - částka 17 ze dne 15. 4. 2003.

Jednotky SDH obcí předurčené k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách každoročně absolvují pravidelnou odbornou přípravu ve VZOHV organizovanou řediteli HZS krajů v souladu s obsahovým zaměřením osnovy uvedené v kapitole IV. 4.

Dobrovolné jednotky vybavené věcnými prostředky požární ochrany pro práci na vodě absolvují pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením osnovy uvedené v příloze IV. 5.

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností v poskytování první pomoci na místě zásahu musí členové JSDH absolvovat pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením uvedené osnovy uvedené v příloze IV. 6 v doporučeném rozsahu 8 hodin.

IV. 3 Témata, která mají být v roce 2020 proškolena v rámci pravidelné odborné přípravy členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků

Poř. číslo	Název tématu	H	T-STS	T- TaCHS	Strojníci	VJ, VD
1	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - Ř7 Organizace místa zásahu	A			A	A
2	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - P21 Lesní požáry	A			A	A
3	Nastupování do vozidla při výjezdu jednotky PO a připojování přívěsů	A			A	A
4	Doplněk X – Bezpilotní systémy k Leteckému předpisu L2 – Pravidla létání		A	A	A	A
5	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - 1D Nebezpečí na pozemních komunikacích - obecně	A		A	A	A
6	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - 5D Automobily s palivem CNG, LPG	A		A	A	A
7	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - 6D Automobily s hybridním pohonem	A		A	A	A
8	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - 10N Nebezpečí na pozemních komunikacích	A		A	A	A
9	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - 11N Nebezpečí přehřátí	A		A	A	A
10	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - 12N Nebezpečí psychického vyčerpání	A		A	A	A
11	Bojový řád jednotek PO II - metodický list - 13N Nebezpečí udušení	A		A	A	A
12	Konspekt odborné přípravy - Plynárenská zařízení - Taktika zásahu při mimořádných událostech spojených s rizikem úniku zemního plynu					A
13	Taktické a bezpečnostní zásady pro umisťování požární techniky na místě zásahu (u požáru, dopravní nehody, v blízkosti troleje pod napětím apod.)	A	A		A	A

14	Zásady pro jízdu vozidlem uplatňujícím právo přednostní jízdy		A		A	A
15	Dopravní nehodovost - seznámení se statistikou dopravní nehodovosti PT, postup při hlášení DN		A		A	A
16	Obsluha používaných radiokomunikačních prostředků	A	A	A	A	A
17	Rádiová komunikace s OPIS a ostatními JPO	A			A	A
18	Seznámení s náplní funkce technik ochrany obyvatelstva a možnosti absolvovat kurz T OOB-16	A				A
19	Pokyn GŘ HZS ČR č. 52/2016, kterým se stanoví postup pro hlášení závažných mimořádných událostí a krizových situací a podávání pravidelných denních informací o požárech a činnosti jednotek PO (č. 52/2016)					A
20	Port.All - základní přehled, pravidla pro práci v daném kraji, vyplňování osob, prostředků, techniky a (D)ZOZ		A	A		A
21	Návod k vypracování a použití „Dlíčí zprávy o zásahu“, „Zprávy o zásahu“ a „Zprávy o činnosti“ dle čl. 9 Pokynu GŘ HZS ČR č. 37/2015, kterým se stanoví pravidla statistického sledování mimořádných událostí, zásahové a ostatní činnosti JPO a činnosti OPIS HZS ČR a dokumentace o vedení zásahů					A
22	Rozbory příčin vzniku požáru z pohledu důležitosti zachování stop vedoucích k zjištění příčiny vzniku požáru či k vyšetření trestného činu ze strany PČR; DVD Stopy požáru	A			A	A
23	Zásady postupu při zásahu u objektů střežených EPS připojenou na PCO KOPIS, pokyn č. 40/2018					A

Dokumenty pro odbornou přípravu jsou zveřejněny na stránkách MV-GŘ HZS ČR na internetové adrese <http://www.hzscr.cz/> a <http://www.hasici-vzdelavani.cz/>.

A – provádění tématu

H – hasič

T-STS – technik strojní služby

VJ – velitel jednotky PO

VD – velitel družstva

T-TaCHS – technik technické a chemické služby

IV. 4 Pravidelná odborná příprava ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel (dále jen „VZOHV“) JSDH s předurčeností na dopravní nehody musí členové absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin, a to ve spolupráci s místně příslušnou stanicí. Pravidelná odborná příprava ve VZOHV se organizuje a provádí minimálně v rozsahu této osnovy:

Témata pravidelné odborné přípravy ve vyprošťování zraněných osob havarovaných vozidel	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie	
Zahájení, taktika zásahu při dopravních nehodách: - zahájení – cíle a program odborné přípravy, - zásady velení, - úkoly jednotlivých složek IZS v místě nehody, - hromadné dopravní nehody, - nehody na dálnici, - přístup a taktický postup při vyprošťování osob, - bezpečnost práce na místě dopravní nehody.	2
Konstrukce vozidel: - osobní vozidla (karoserie, střechy, dveře, sloupky, zasklení, řídící ústrojí, sedadla, akumulátory, poháněcí ústrojí a palivové soustavy), - nákladní vozidla (podvozek, karoserie, sloupky, sedadla, zasklení, řídící ústrojí, sedadla, akumulátory, poháněcí ústrojí a palivové soustavy), - systémy pasivní bezpečnosti vozidel, - přípojná vozidla, - vozidla MHD, autobusy, trolejbusy-specifika, - kolejová vozidla, - zvláštnosti nehod těžkých vozidel, - zvláštnosti nehod vozidel s pohonem na alternativní paliva (CNG, LPG, hybridní pohony, palivové články).	2
Taktika a technika vyprošťování osob z havarovaných vozidel: - stabilizace vozidel, - odstranění skel, - airbagy a ochranné rámy, - odstranění dveří, - odstranění střechy, - odtažení sloupku, odtlačení přístrojové desky, - vozidlo na střeše, - vytvoření „kapsy“, - bezpečnost práce.	2

Poskytování první pomoci u dopravních nehod: - zásady první pomoci zraněným, - bezpečnost zraněné osoby, komunikace se zraněným, - krční fixační límec, vakuové dlahy, - záchranná deska a nosítka, - zásady bezpečné evakuace zraněných z havarovaných vozidel.	1
Speciální technické prostředky pro vyprošťování - hydraulické vyprošťovací zařízení, - pneumatické zvedací vaky a válce, - ruční vyprošťovací nástroje.	1
Teorie celkem:	8

Témata pravidelné odborné přípravy ve vyprošťování zraněných osob havarovaných vozidel Praktický výcvik	Doporučený rozsah (hodin)
Praktická aplikace všech teoretických poznatků, zejména z taktiky a techniky vyprošťování osob z havarovaných vozidel, poskytování první pomoci u dopravních nehod a bezpečnost práce na místě dopravní nehody. Konstrukce vozidel, speciální technické prostředky pro vyprošťování a jejich ovládání – praktický výcvik s vraky automobilů dle možností a podmínek. <i>Poznámka:</i> <i>Praktický výcvik lze nahradit v rámci přípravy na soutěže ve VZOHV v průběhu kalendářního roku.</i>	8
Praktický výcvik celkem:	8

Poznámka: Časová kalkulace u jednotlivých témat je doporučená, praktický výcvik lze nahradit v rámci přípravy na soutěže ve VZOHV v průběhu kalendářního roku.

IV. 5 Pravidelná odborná příprava pro práci na vodě a zamrzlých hladinách

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností v práci na vodě a zamrzlých hladinách musí JSDH vybavené prostředky na práci na vodě absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin. Pravidelná odborná příprava pro práci na vodě a zamrzlých hladinách se organizuje a provádí přiměřeně dle těchto osnov:

Blok A – Práce na vodě

Teorie

Místo provedení: učebna, prostory stanice	
Témata:	rozsah (hodin)
- poučení o BOZP při výcviku a práci na vodě - hydrologie stojaté a tekoucí vody, vliv překážek v toku na proudění vody - rozdělení vodních toků a jejich rizika (průtok, SPA, obtížnost) - vyhodnocení lokalit v hasebním obvodu jednotky PO (také výběr a popis nástupních ploch s ohledem na typ plavidla)	0,5 1

- vodní stavby v hasebním obvodu jednotky PO	
- značení na vodních tocích a plochách	
- počet, způsob povolání a komunikace s dalšími složkami IZS	0,5
- věcné prostředky pro práci na vodě (plavidla, záchranné prostředky, prostředky pro vyhledávání)	
- osobní ochranné prostředky pro práci na vodě	1
- praktický nácvik vyhlášení poplachu (dovybavení osobními ochrannými prostředky a mobilní požární techniky)	
Teorie celkem:	3

Praktický výcvik na klidné hladině

Místo provedení: klidná vodní plocha, kde lze použít přívěsný lodní motor, bez skrytých překážek pod hladinou	
Vybavení: plavidla s motorem, prostředky pro záchrany osob z vodní hladiny, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě	
Témata:	rozsah (hodin)
- Manipulace s plavidlem.	
- Zajištění plavidla u břehu a materiálu v plavidle.	1
- Rozmístění osádky plavidla a přepravovaných osob.	
- Práce na plavidle s motorem.	
- Technika pádlování a ovládání plavidla pádly	1
- Záchrana osob z vody.	
- Vynášení zachraňovaných na břeh, pravidla poskytování první pomoci.	1,5
- Nácvik situace „muž přes palubu“.	
- Vyhledávání osob pod hladinou.	
- Vyzvedávání vozidel a předmětů z vody.	0,5
Praktický výcvik na klidné hladině celkem:	4

Praktický výcvik na tekoucí vodě

Místo provedení: řeka s tekoucí vodou, s místy pro zastavení a vhodným břehem	
Vybavení: plavidla (s motorem podle podmínek), prostředky pro záchrany osob z vodní hladiny, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě	
Témata:	rozsah (hodin)
- Průzkum vodního toku a možnosti jízdy.	
- Nácvik plavání v tekoucí vodě.	1
- Záchrana osob na tekoucí vodě.	
- Ovládání plavidla na tekoucí vodě.	1
- Řešení některých krizových situací.	
- Práce s plavidlem na tekoucí vodě.	1
- Nácvik situace „muž přes palubu“.	
- Stanoviště upoutaného plavidla.	1
Doporučení: do výcviku je vhodné zařadit splutí delšího úseku řeky	
Praktický výcvik na tekoucí vodě celkem:	4
Blok A celkem:	11

Blok B – Práce na zamrzlých hladinách

Teorie

Místo provedení: učebna, prostory stanice	
Témata: - Teorie shodná s blokem A (opakování). - Vznik ledu a zamrzání vodních toků a ploch, zralost a únosnost ledu. - Specifika práce na zamrzlé hladině. - Speciální věcné prostředky pro práci na zamrzlých hladinách.	rozsah (hodin) 2

Praktický výcvik na zamrzlých hladinách

Místo provedení: zamrzlá hladina	
Vybavení: plavidla, prostředky pro práci na vodě a zamrzlých hladinách, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě	
Témata: - Nácvik pohybu po ledu s využitím standardních technických prostředků. - Nácvik sebezáchrany v případě proboření do ledu. - Nácvik záchrany probořených osob při vědomí. - Nácvik záchrany probořených osob v bezvědomí. - Specifika práce na zamrzlých tekoucích vodách.	rozsah (hodin) 3
Dobrovolně - Nácvik záchrany probořených osob bez prostředků pro práci na vodě.	
Blok B celkem:	5

IV. 6 Pravidelná odborná příprava pro poskytování první pomoci na místě zásahu

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností v poskytování první pomoci na místě zásahu musí členové JSDH absolvovat pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením uvedené osnovy v doporučeném rozsahu 8 hodin.

Témata pravidelné odborné přípravy pro poskytování první pomoci na místě zásahu Blok A – Základní téma	Doporučený rozsah (hodin)	
	teorie	praxe
Základní vyšetření a priority ošetření.	0,5	0,5
Resuscitace (dle Guidelines).	1	1
Šok a šokové stavy.	0,5	
Krvácení.	0,5	0,5
Poranění pohybového aparátu.	0,5	0,5
Poranění hlavy, hrudníku a břicha.	0,5	0,5
Fyzikální a termická poškození.	1	0,5
Obvazová technika.		0,5
Polohování, imobilizace, transport.	0,5	1
Modelové situace.		4
Blok A celkem:	5	9

Témata pravidelné odborné přípravy pro poskytování první pomoci na místě zásahu Blok B – Doplňkové téma	Doporučený rozsah (hodin)	
	teorie	praxe
Práva a povinnosti záchranáře, druhy odpovědnosti.	0,5	
Zdravotnická záchranná služba.	0,5	
Psychologické aspekty činnosti záchranáře.	0,5	
Základy obecné anatomie a fyziologie.	1	
Podrobnější vyšetření a posouzení stavu postiženého.	0,5	0,5
Náhlá postižení oběhového systému.	0,5	
Náhlé příhody neurologické.	0,5	
Neúrazové urgentní stavů.	1	
Akutní stavů u dětí.	0,5	
Třídění velkého počtu raněných metodou START.	1	1
Blok B celkem:	6,5	1,5